

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: P. Păun)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, O. Cojocaru, R. Pulbere)

Î N C H E I E R E

6 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Gorea împotriva Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate” cu privire la anularea ordinelor de sancționare, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 7 decembrie 2018, Vasile Gorea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate” (în continuare ÎM „Autosalubritate”) cu privire la anularea ordinelor de sancționare, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că conform ordinului nr. 89a din 2 iulie 2018 privind aplicarea sancțiunilor disciplinare unor angajați ÎM „Autosalubritate”, ca șef al Necropolei de animale, în temeiul art. 206 alin. (1) lit. b) Codul muncii, pentru încălcarea atribuțiilor de serviciu stipulate în fișa de post, manifestată prin suportarea unor cheltuieli nejustificate în sumă de 42 700 de lei, pentru întreținerea câinilor colectați din mun. Chișinău, care efectiv nu au fost întreținuți și alimentați, neimplementarea unor dări de seamă, neasigurarea evidenței stocurilor de mărfuri aflate în gestiune, prin care s-a prejudiciat interesele materiale a întreprinderii, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „muștrare”.

A indicat că contrar prevederilor art. 208 alin. (1) Codul muncii, angajatorul nu i-a cerut nici o explicație în scris referitor la fapta reținută, prin ce i-a fost încălcat dreptul la apărare.

Mai mult, ÎM „Autosalubritate” nu i-a prezentat nici un act din care ar urma faptul suportării cheltuielilor nejustificate în sumă de 42 700 de lei și nici nu s-a adresat în instanța de judecată cu cerere în vederea recuperării prejudiciului menționat, pretins a fi cauzat de reclamant.

Urmare a celor menționate, reclamantul a concluzionat că ordinul nr. 89a din 2 iulie 2018 a fost emis contrar legii, abuziv, în lipsa căruiva suport juridic.

Ulterior, conform ordinului nr. 378p din 19 septembrie 2018 privind aplicarea sancțiunilor disciplinare lui Vasile Gorea, șef al Necropolei de animale, pentru încălcarea atribuțiilor de serviciu stipulate în pct. 2 din Fișa de post, manifestată prin ignorarea perfectării răspunsurilor la pretențiile distribuite pentru examinare, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „mustrare aspră”.

A menționat că și acest ordin a fost emis în lipsa suportului probatoriu, deoarece odată ce a recepționat spre executare pretenția APLP nr. 54/35, a telefonat reprezentanta întreprinderii, care i-a comunicat că nu mai are nevoie de răspuns în scris, deoarece problema enunțată în pretenție s-a epuizat. Mai mult, petiționara nu a înregistrat nici o plângere în legătură cu faptul dat, ceea ce demonstrează că reclamantul și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu cu bună-credință.

Cu privire la petiția reprezentantului APLP nr. 54/35 din 25 mai 2018 a indicat că nu a cunoscut despre acesta și nici nu avea cum să cunoască, deoarece la acel moment se afla în concediu anual. Întru cât, în petiția respectivă se face referire la perimetrul altor blocuri locative, aceasta nu poate fi examinată ca dezacordul petiționarului că faptul că reclamantul nu a răspuns la cea anterioară.

Astfel, pârâțul a emis ordinul de sancționare pentru o formalitate, și anume neexpedierea unui răspuns în scris, deși solicitarea expusă în petiție a fost executată, iar pentru neexpedierea răspunsului a fost amendată o altă persoană, având intenția de a-l concedia pe reclamant.

Conform ordinului nr. 465p din 26 octombrie 2018 privind aplicarea sancțiunilor disciplinare lui Vasile Gorea, șef al Necropolei de animale, în temeiul art. 86 alin.(1) lit. g) și art. 206 alin. (1) lit. d) Codul muncii, pentru încălcarea repetată pe parcursul unui an a obligațiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „mustrare aspră” cu concediere.

Reclamantul a considerat reclamantul că emiterea ordinului menționat reprezintă o relatare falsă a circumstanțelor, exclusiv în scopul de a-l concedia din funcția deținută.

Astfel, este eronat faptul că reclamantul a fost invitat pentru depunerea explicațiilor și a refuzat, deoarece prezența lui nici nu a fost solicitată, la acel moment contractul individual de muncă cu el fiind suspendat. Ordinul respectiv se bazează pe presupuneri, iar faptul că uneori, reclamantul a fost mai sever cu subalternii, nu urmează a fi calificat ca depășirea atribuțiilor de serviciu, mai mult că din partea acestora nu au fost depuse plângeri.

Reclamantul a solicitat anularea ordinelor ÎM „Autosalubritate” nr. 89a din 2 iulie 2018 privind aplicarea sancțiunilor disciplinare unor angajați a ÎM „Autosalubritate” nr. 378p din 19 septembrie 2018 privind aplicarea sancțiunilor disciplinare lui Vasile Gorea, șef al Necropolei de animale nr. 465p din 26 octombrie 2018 privind aplicarea sancțiunilor disciplinare lui Vasile Gorea, șef al Necropolei de animale și restabilirea lui Vasile Gorea în funcția de șef al Necropolei de animale a ÎM „Autosalubritate”.

Ulterior, prin cererea din 3 iulie 2019, reprezentantul reclamantului, avocatul Mihai Garaba, a completat acțiunea cu pretenții accesorii, solicitând încasarea din contul ÎM „Autosalubritate” în beneficiul lui Vasile Gorea a despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, și anume 26 octombrie 2018 -

până la data emiterii hotărârii judecătorești reieșind din salariul mediu lunar în mărime de 12 145 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 25 000 de lei.

La fel, prin cererea înaintată în ședința de judecată din data de 30 septembrie 2019 reprezentantul reclamantului, avocatul Mihai Garaba, a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată cu încasarea din contul ÎM „Autosalubritate” în beneficiul lui Vasile Gorea a sumei de 3 000 de lei, confirmată prin bonul de plată din 15 septembrie 2019.

Prin hotărârea din 5 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Gorea împotriva ÎM „Autosalubritate” cu privire la anularea ordinelor de sancționare, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absență forțată de la locul de muncă, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea din 5 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, avocatul Mihai Garaba, în interesele lui Vasile Gorea, a declarat cerere de apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel declarată de Vasile Gorea, reprezentat de avocatul Mihai Garaba. S-a casat hotărârea din 5 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o nouă hotărâre în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Gorea împotriva ÎM „Autosalubritate” cu privire la anularea ordinelor de sancționare, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absență forțată de la locul de muncă, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, prin care: S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Gorea împotriva ÎM „Autosalubritate” cu privire la anularea ordinelor de sancționare, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absență forțată de la locul de muncă, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată. S-a anulat ordinul ÎM „Autosalubritate” nr. 89a din 2 iulie 2018 cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare unor angajați, în partea aplicării sancțiunii disciplinare lui Vasile Gorea. S-a anulat ordinul ÎM „Autosalubritate” nr. 378p din 19 septembrie 2018 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare lui Vasile Gorea, șef Sector Necropola de Animale din cadrul ÎM „Autosalubritate”. S-a anulat ordinul ÎM „Autosalubritate” nr. 465p din 26 octombrie 2018 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare lui Vasile Gorea, șef Sector Necropola de Animale din cadrul ÎM „Autosalubritate”. S-a restabilit Vasile Gorea în funcția de șef Sector Necropola de Animale din cadrul ÎM „Autosalubritate”. S-a încasat de la ÎM „Autosalubritate” în beneficiul lui Vasile Gorea despăgubirea pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, și anume 26 octombrie 2018 - 23 martie 2021. S-a încasat de la ÎM „Autosalubritate” în beneficiul lui Vasile Gorea prejudiciul moral în mărime de un salariu mediu lunar al salariatului. S-a încasat de la ÎM „Autosalubritate” în beneficiul lui Vasile Gorea cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei. În rest cerințele acțiunii s-au respins ca neîntemeiate. În conformitate cu art. 256 alin. (1) lit. d) și alin. (2) Cod de procedură civilă, hotărârea privind reintegrarea în serviciu a lui Vasile Gorea și plata unui salariu mediu pentru absență forțată de la lucru se execută imediat. S-a încasat de la ÎM „Autosalubritate” în beneficiul statului cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat suportate în instanța de apel în sumă de 502,50 lei.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 86 alin. (1) lit. g), 87 alin. (1) și (4), 89 alin. (2), 201, 206, 208, 209 alin. (1), 210 Codul muncii, Colegiul a considerat neîntemeiată soluția adoptată prin hotărârea primei instanțe și necesar de a admite parțial acțiunea.

Colegiul a precizat că conform ordinului nr. 89a din 7 iunie 2018 reclamantul/apelant Vasile Gorea, ca șef Necropolei de animale, a fost sancționat disciplinar pentru încălcarea atribuțiilor de serviciu stipulate în fișa de post, Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, manifestată prin suportarea unor cheltuieli nejustificate în sumă de 42700,00 lei pentru întreținerea câinilor colectați din mun. Chișinău, care efectiv nu au fost întreținuți și alimentați, neimplementarea unor dări de seamă, neasigurarea evidenței stocurilor de mărfuri aflate în gestiune, prin ce s-a prejudiciat interesele materiale a întreprinderii.

Astfel, Colegiul a subliniat că acesta nu conține expres temeurile care au stat la baza stabilirii sancționării respective reclamantului/apelant, or, în conținutul ordinului directorului ÎM „Autosalubritate” nr. 89a din 7 iunie 2018 nu a fost indicat expres care atribuții de serviciu stipulate în fișa de post, care norme din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007 au fost încălcate de către Vasile Gorea.

Așadar, Colegiul a respins ca declarative argumentele intimatului cu referire la iregularitățile constatate de Inspekția Financiară, precum că contrar art. 13,17 și 19 din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, în perioada anilor 2015-2018 nelegitim au fost suportate cheltuieli pentru procurarea și casarea safaladelor în sumă de 42 700,00 de lei pentru întreținerea câinilor colectați din mun. Chișinău, care efectiv nu au fost întreținuți și alimentați, precum și cele ce țin de atribuția de serviciu stabilită în fișa de post – planificarea activității de producție în sectorul Necropola de animale, deoarece suplinirea temeurilor ordinului de sancționare disciplinară în cadrul examinării cauzei nu poate fi acceptată.

Mai mult, actele de lichidare a produselor, din care urmează cantitatea de safalade folosite pentru întreținerea câinilor sunt semnate de membrii comisiei de lichidare, coordonate de primul adjunct al directorului ÎM „Autosalubritate” și aprobate de directorul ÎM „Autosalubritate”, reclamantul/apelant fiind numai unul din cei șase membri a comisiei de lichidare.

Sub un alt aspect, Colegiul a menționat că explicația scrisă a salariatului privind fapta comisă și, în funcție de gravitatea faptei comise – ancheta de serviciu, în cazul abaterii disciplinare, constituie o etapă a procedurii disciplinare. Aceasta este o prerogativă a angajatorului în măsură să constate săvârșirea abaterilor disciplinare de către salariații săi și să aplice sancțiunile corespunzătoare. Sub sancțiunea nulității absolute, nici o sancțiune disciplinară nu va putea fi dispusă mai înainte de solicitarea explicației scrise a salariatului privind fapta comisă. Scopul solicitării explicației scrise a salariatului privind fapta comisă anterior luării deciziei de aplicare sau nu a unei sancțiuni disciplinare se subsumează ideii de protecție a salariatului în fața poziției dominante a angajatorului, în vederea limitării oricărui element de arbitrar și abuz.

Astfel, Colegiul a reținut că legiuitorul, la articolul 208 Codul muncii, a stabilit condițiile de aplicare a sancțiunilor disciplinare față de salariați. Astfel, alin. (1) al articolului menționat prevede că până la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Totodată, Colegiul a observat că, în temeiul alin. (2) a

aceleiași norme, în funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, în cadrul căreia, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

În acest sens, instanța de apel a subliniat că, la examinarea abaterii disciplinare, solicitarea explicației scrise a salariatului este obligatorie și este pusă în sarcina angajatorului, acestuia din urmă revenindu-i obligația de a oferi posibilitate salariatului de a se apăra de fapta ce i se impută.

La fel, Colegiul a reținut că articolul 208 alin. (2) Codul muncii prevede că salariatul în privința căruia se desfășoară ancheta de serviciu are dreptul să prezinte probe în apărare.

Aceste norme legale au drept scop protejarea salariatului în privința căruia se desfășoară ancheta de serviciu și vin să asigure protecția salariatului pentru desfășurarea unei anchete de serviciu corecte și complete asupra abaterii disciplinare comise, respectându-se dreptul la apărare. Adică, prevederile legale oferă persoanei supuse unei anchete disciplinare dreptul de a beneficia de un proces contradictoriu și de a avea posibilitatea de a prezenta elementele de probă și a apăra în mod liber cauza.

De altfel, însăși Curtea Europeană a arătat că dreptul la o procedură contradictorie implică posibilitatea pentru părțile unui proces de a lua cunoștință de toate piesele de natură să influențeze decizia autorității și de a le discuta. Instanța europeană a decis că legislația națională poate să realizeze această exigență în diverse moduri, metoda adoptată trebuie să garanteze ca „partea adverse” să fie înștiințată de depunerea observațiilor și să aibă posibilitatea să le comenteze (cauza Pellegrini vs. Italia, hotărârea din 20 octombrie 2001, §44; cauza Meftah și alții vs. Franța, hotărârea din 26 iulie 2002, §51).

În contextul celor expuse, Colegiul a conchis că prevederile legale care stabilesc obligativitatea de a audia salariatul în cadrul procedurii disciplinare au drept scop asigurarea unei anchete efective și contribuie la apărarea poziției persoanei supuse anchetei de serviciu.

La caz, contrar prevederilor legale menționate, s-a stabilit că, pe parcursul anchetei de serviciu inițiate prin ordinul directorului ÎM „Autosalubritate” nr. 89a din 7 iunie 2018 pe marginea încălcărilor stabilite în Raportul Inspecției financiare din subordinea Ministerului Finanțelor din 15 mai 2018, a fost luat în calcul doar faptele stabilite în cadrul inspecției financiare tematice, fără a fi solicitată salariatului Vasile Gorea o explicație scrisă privind fapta comisă.

Totodată, la acest segment, instanța de apel a apreciat critic alegația intimatului precum că salariatul Vasile Gorea s-a refuzat de a depune explicații pe marginea controlului efectuat de Inspecția Financiară, or, procesul-verbal prin care a fost consemnat refuzul lui Vasile Gorea de a depune explicații în legătură cu cele constatate de Inspecția Financiară a fost întocmit la data de 12 septembrie 2018, adică ulterior emiterii ordinului nr. 89a din 2 iulie 2018 prin care a fost aplicată sancțiunea disciplinară.

Mai mult, această alegație este contrară suportului probatoriu, din care nu urmează metoda prin care ÎM „Autosalubritate” a realizat exigența privind solicitarea explicației scrise a salariatului și ultimul, fiind înștiințat despre oferirea posibilității de a se apăra de fapta ce i se impută, a refuzat acest drept al său.

Concomitent, Colegiul a reținut că conform ordinului nr. 378p din 19 septembrie 2018 reclamantul/ apelant Vasile Gorea, ca șef Necropolei de animale, a fost sancționat disciplinar pentru încălcarea atribuțiilor de serviciu stabilite de pct. 2 din fișa de post a șefului Necropola de Animale, manifestată prin ignorarea de a perfecta răspunsurile la petițiile distribuite spre executare.

Pentru a concluziona ignorarea de către Vasile Gorea a perfectării răspunsurilor la petițiile distribuite spre executare, ÎM „Autosalubritate” a reținut depunerea de către Președintele APLP nr. 54/35 la data de 2 martie 2018, a cererii prin care s-a solicitat capturarea, evacuarea și sterilizarea cânilor maidanezi și a pisicilor fără adăpost, care se găsesc în imediata apropiere de blocurile gestionate de petiționar, cu informarea în scris despre măsurile întreprinse și, deoarece nu a primit nici un răspuns la petiția menționată, depunerea la data de 25 mai 2018 de către același petiționar a unei petiții repetate, iar pentru că nu a primit răspuns în scris la petițiile adresate, depunerea de către Președintele APLP nr. 54/35 a unei plângeri la Inspectoratul General de Poliție, în vederea tragerii la răspundere a persoanei responsabile în baza art. 71 Cod contravențional, în urma căreia a fost sancționat adjunctul lui Vasile Gorea, Țuțuianu V., primul fiind în concediu anual.

La acest segment, instanța de apel a reținut că prin cererea înregistrată la data de 2 martie 2018 Președintele APLP nr. 54/35 a informat despre numărul mare de maidanezi agresivi, flămânzi, înrăiți și periculoși și a solicitat serviciilor speciale să reacționeze, pentru capturarea și evacuarea acestora; prin cererea înregistrată la data de 25 mai 2018 Președintele APLP nr. 54/35, fără a indica caracterul repetat al acesteia, a informat despre numărul mare de maidanezi agresivi, flămânzi, înrăiți și periculoși și a solicitat serviciilor speciale să reacționeze, pentru capturarea și evacuarea acestora; cererea înregistrată la data de 2 martie 2018 a fost repartizată pentru examinare Serghienco V., iar cererea înregistrată la data de 25 mai 2018 a fost repartizată pentru examinare Bajura A.; art. 71 Cod contravențional prevede sancțiunea rea pentru încălcarea legislației privind accesul la informație și cu privire la petiționare a persoanei fizice și a persoanei cu funcție de răspundere.

Astfel, Colegiul a subliniat că descrierea abaterii disciplinare și împrejurărilor în care s-a produs aceasta, reținute în ordinul nr. 378p din 19 septembrie 2018 sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei dovedite cu probe veridice și suficiente.

Instanța de apel a apreciat critic alegația intimatului precum că conform explicației șefei cancelariei petițiile au fost repartizate lui Vasile Gorea, șeful Necropolei de animale, or, explicația acesteia se referă numai la cererea din 23 mai 2018 și din explicația respectivă urmează că cererea a fost transmisă secției de exploatare.

La fel, instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele intimatului ce țin de sancționarea lui Țuțuianu V. ca reprezentant al persoanei juridice, deoarece prin procesul-verbal a fost constatată vinovăția persoanei fizice în comiterea contravenției și nicidecum a persoanei juridice ÎM „Autosalubritate”.

Totodată, Colegiul a constatat o situație contradictorie la caz, or, în timp ce ÎM „Autosalubritate” cunoștea cu certitudine despre aflarea lui Vasile Gorea în concediu, acesta, fără a lua în considerație faptul dat și fără a-l aprecia, a reținut în sarcina ultimului obligația de a perfecta răspuns la petiție.

În conexiunea celor relatate, Colegiul a concluzionat că instanța ierarhic inferioară eronat a stabilit că la emiterea ordinelor nr. 89a din 7 iunie 2018 și nr.

378p din 19 septembrie 2018 nu au fost careva abateri legale, acestea fiind emise cu respectarea legislației și procedurii stabilite.

În consecință, instanța de apel a conchis că ordinele nr. 89a din 7 iunie 2018 și nr. 378p din 19 septembrie 2018 au fost emise cu încălcarea normelor legale, considerent din care au fost anulate.

În același timp, din considerentul că prin ordinul ÎM „Autosalubritate” nr. 89a din 2 iulie 2018 au fost aplicate sancțiuni disciplinare mai multor angajați, Colegiul a admis pretenția privind nulitatea acestuia numai în partea aplicării sancțiunii disciplinare lui Vasile Gorea.

Cu referire la ordinul ÎM „Autosalubritate” nr. 465p din 26 octombrie 2018, prin care lui Vasile Gorea, șef Sector Necropola de Animale din cadrul ÎM „Autosalubritate” i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de mustrare aspră, însă, având în vedere că acestuia i-au fost aplicate anterior pe parcursul anului, sancțiune disciplinară mustrare în baza ordinului nr. 89a din 2 iulie 2018 și mustrare aspră în baza ordinului nr. 378 din 19 septembrie 2018, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – concediere, Colegiul a menționat două aspecte importante.

În primul rând, ordinul respectiv a fost emis cu încălcarea prevederilor art. 208 Codul muncii, și anume pe parcursul anchetei de serviciu inițiate prin dispoziția directorului ÎM „Autosalubritate” nr. 06d din 19 octombrie 2018, nu a fost solicitată salariatului Vasile Gorea explicație scrisă privind fapta comisă.

Colegiul a atestat că instanța de fond eronat, reținând procesul-verbal din 24 octombrie 2018, semnat de reprezentanții angajatorului și reprezentantul salariaților, a respins argumentul reclamantului cu privire la faptul că în cadrul anchetei de serviciu Comisia nu i s-a solicitat careva explicații, or, deși procesul-verbal, prin care a fost consemnat refuzul lui Vasile Gorea de a se prezenta la serviciu și a depune explicații pe marginea anchetei de serviciu a fost întocmit anterior emiterii ordinului contestat, din materialele cauzei nu urmează nici o probă ce ar confirma că ÎM „Autosalubritate” (Comisia de anchetă) a solicitat prezența lui Vasile Gorea la serviciu și depunerea explicațiilor scrise în legătură cu fapta ce i s-a imputat.

Mai mult, Colegiul a reiterat că, prin dispoziția directorului ÎM „Autosalubritate” nr. 06d din 19 octombrie 2018 contractul individual de muncă cu Vasile Gorea a fost suspendat, iar din suportul probatoriu nu urmează că ÎM „Autosalubritate” a solicitat explicații scrise a salariatului și ultimul, fiind înștiințat despre oferirea posibilității de a se apăra de fapta ce i se impută, a refuzat acest drept al său.

În al doilea rând, prin ordinul nr. 465p din 26 octombrie 2018 lui Vasile Gorea, șef Sector Necropola de Animale din cadrul ÎM „Autosalubritate”, i-a fost aplicată sancțiune disciplinară – concediere, din considerentele că acestuia i-au fost aplicate anterior pe parcursul anului, sancțiune disciplinară mustrare în baza ordinului nr. 89a din 2 iulie 2018 și mustrare aspră în baza ordinului nr. 378 din 19 septembrie 2018.

În acest context, instanța de apel a conchis că, în măsura în care ordinele nr. 89A din 7 iunie 2018 și nr. 378p din 19 septembrie 2018 au fost emise cu încălcarea normelor legale, considerent din care urmează a fi anulate, nu poate fi reținută aplicarea anterioară, pe parcursul anului, a sancțiunilor disciplinare prin ordinele respective, și ca consecință lipsa temeiului de a-i aplica lui Vasile Gorea sancțiunea disciplinară – concedierea.

Astfel, Colegiul a apreciat critic concluzia primei instanțe că faptul sancționării disciplinare a reclamantului pe parcursul anului de mai multe ori, i-a permis angajatorului în baza art. 86 alin. (1) lit. g) Codul muncii să desfacă din propria inițiativă contractul individual de muncă cu reclamantul pentru încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă.

În consecință, instanța de apel a conchis a fi corectă și întemeiată soluția privind ilegalitatea ordinului de concediere nr. 465p din 26 octombrie 2018.

Prin prisma art. 89 alin. (1) Codul muncii, și, dat fiind că a fost constatată ilegalitatea ordinului nr. 465p din 26 octombrie 2018 a ÎM „Autosalubritate”, prin care Vasile Gorea a fost concediat din funcția șef Sector Necropola de Animale din cadrul ÎM „Autosalubritate”, instanța de apel a considerat necesară restabilirea lui Vasile Gorea în funcția deținută anterior concedierii.

Subsidiar, reținând prevederile art. 330 alin. (1) lit. b), art. 90 alin. (1) și (2) lit. a) și c) Codul muncii, și stabilind că Vasile Gorea a fost privat abuziv de posibilitatea de a munci, ca urmare a concedierii ilegale din 26 octombrie 2018, Colegiul a considerat întemeiată cerința de compensare a salariului pentru toată perioada respective.

Dat fiind că, Vasile Gorea a fost eliberat din funcția de șef Sector Necropola de Animale din cadrul ÎM „Autosalubritate” ilegal, și astfel i s-a îngrădit dreptul de a munci, Colegiul a considerat ca fiind necesară admiterea pretenției privind încasarea prejudiciului moral în cuantum de un salariu mediu lunar al salariatului, sumă care este echitabilă și proporțională, ce corespunde criteriului stabilit de norma idem de asigurare a minimului cuantumului prejudiciului moral, precum și cheltuielile de judecată.

La 16 iulie 2021, ÎM „Autosalubritate” a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei nu a constatat just și a dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu a examinat cauza sub toate aspectele și nu a stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 23 martie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 13 mai 2021 (f.d. 110, Vol. II), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de recurent.

Astfel, recursul declarat la 16 iulie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 29 iulie 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, or, până examinarea admisibilității recursului careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎM „Autosalubritate”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „Autosalubritate”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de ÎM „Autosalubritate”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate”, împotriva deciziei din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat